

že by tomu tak bylo, bylo již shora vyloženo, že na tento byt se zákon o ochraně nájemníků vztahuje.

Pokud jde o dosavadní platnost §u 12 zák. ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n. o jeho použitelnost i na případy §§ 2 a 13 zákonů čís. 225/1922 a 87/1923, možno odkázati na zevrubné důvody zdejšího rozhodnutí čís. 5255 sb. n. s. Tam sice šlo o případ §u 2 odst. 2, ale tytéž důvody platí stejnou měrou i pro souzený případ podle §u 13 cit. zák. Jakmile bude výše nájemného určena, ať již dohodou stran nebo soudem, dojde ke smlouvě nájemní, neboť ostatní žalobcem kladené podmínky jsou pro hotovost nájemní smlouvy bezpodstatnými a, nedohodnou-li se v těchto směrech strany, nastoupí právní předpisy o tom platné. Žalovaný nabyt nároku na nájem bytu pravoplatností zajišťovacího výnosu a jest ochoten přiměřené nájemné platiti, což vidno již z toho, že nájemné, které pokládal za přiměřené, ano i zvýšené nájemné, žalobci posílal a žalobce tím, že je nepřijal, nezměnil nic na právním nároku žalovaného. Dokud nedojde k ujednání nájemní smlouvy mezi stranami, dotud má žalovaný nárok na pronajetí bytu a dotud nelze říci, že užívá bytu bez právního důvodu.

Čís. 6974.

Bylo-li poslední pořízení vpravdě pouhým dovětkem, nemělo být zaváděno řízení podle §u 125 a 126 nesp. říz. Bylo-li přece zavedeno, jest posuzovati žalobu dědiců ze zákona, kteří byli poukázáni na pořad práva, o neplatnost posledního pořízení, podle §u 228 c. ř. s., je-li z obsahu žaloby zřejmo, že napadají poskytnutí odkazů. Zájem žalobců na brzkém určení sporného právního poměru jest dán tím, že jim bylo uloženo podati žalobu do určité lhůty.

**Pokud jest míti za to, že zůstavitel zamýšlel poslední pořízení, je-
muž se nedostávalo forem písemného posledního pořízení, zachovati
v platnosti i jako ústní poslední pořízení.**

(Rozh. ze dne 7. dubna 1927, Rv II 179/27.)

Žaloba dědiců ze zákona o určení, že poslední pořízení jest neplatné a že žalovaným nepřísluší z něho dědické právo k pozůstalosti, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Předeslati dlužno toto: Usnesením pozůstalostního soudu ze dne 12. června 1926 byla na základě posledního pořízení Rozalie L-ové ze dne 27. prosince 1925 jako ústního testamentu přijata k soudu dědická přihláška obou žalovaných a zároveň byli žalobci jako zákonní dědicové

podle §u 125 a 126 nesp. říz. odkázání, by pořadem práva popírali platnost onoho posledního pořízení a odkazů v něm učiněných. Toto usnesení nabylo moci práva. Avšak ono poslední pořízení jest pouhým dovětkem a nikoli závětí, jak z obsahu jeho jest patrné. Nemělo býti proto řízení podle § 125 a 126 nesp. říz. vůbec zaváděno. Žalobci, podrobivše se onomu usnesení, domáhají se touto žalobou neplatnosti onoho posledního pořízení, ale nicméně v žalobním ději poukazují na to, že žalovaným dostává se cenných odkazů, a neuvádějí, že v posledním pořízení jsou žalované povolány za dědice. V prosbě žalobní mluví sice o »testamentu z 27. prosince 1925«, ale patrné jest, že slova »testament« neužívají v technickém slova smyslu (§ 553 obč. zák.), nýbrž tím pouze věrně přejímají titul, jakým jest opatřena listina jako poslední pořízení soudu předložená. V důsledku toho jest projednávána žaloba pouhou určovací žalobou podle § 228 c. ř. s., při níž zájem žalobců na brzkém rozhodnutí sporného právního poměru jest dán tím, že žalobcům uloženo jest žalobu do určité doby podati.

Ve věci samé jde pouze o otázku, zda ono pořízení může býti platné jako ústní. Jak již v plenárním rozhodnutí ze dne 13. března 1922, čís. 1538 sb. n. s. dovozeno, jest zůstaviteli při posledním pořizování forma poslední vůle prostředkem k účeli a nikoli účelem samým. Tomu učí nezkalený poznatek, čerpaný z denního života. Zůstaviteli zpravidla nezáleží na určité formě posledního pořízení, nýbrž na tom, by s právním účinkem pořídil o svém jmění; pořizuje-li písemně, lze z pravidla důvodně předpokládati, že, je-li písemné pořízení z jakéhokoliv formálního důvodu neplatným, zůstavitel, kdyby to byl předvídal, byl by beze všeho souhlasil i s tím, by poslední pořízení bylo zachováno v platnosti alespoň jako ústní. Podle zjištění nižších stolic nebylo v případě, o němž jde, při listině označené jako »testament« vyhověno předpisu §u 579 obč. zák., jelikož dva svědci poslední vůle podepsali listinu bez dodatku poukazujícího na jejich vlastnost jako svědků. Za to jsou tu náležitosti ústního pořízení podle §u 585 obč. zák. Dovolatelé poukazují na to, že došlo k sepsání listiny, že tato listina označena jest jako »testament« a že žádný ze svědků nepotvrdil, že měl býti zřízen ústní testament a že by listina byla bývala sepsána jen jako pomůcka paměti. Tím vším však, jak shora uvedeno, není ještě prokázáno, že zůstavitelka chtěla jen písemně pořizovati, tak totiž, by v tom případě, nebude-li listina platiti jako písemné pořízení, měl nastoupiti takový stav, jakoby vůbec nebylo učiněno poslední pořízení. To neplyne ani z té okolnosti, že zůstavitelka listinu spolupodepsala. Nelze přisvědčiti názoru dovolatelů, jakoby jen osoba, která není při dobrém smyslu a není s to, by se podepsala, měla příčinu ústně pořizovati.

Čís. 6975.

Smluvní pokuta podléhá i při obchodech soudcovskému zmírnění.

Smlouva, již byla změněna dřívější úmluva, již dal výrobce velkoobchodníku do výhradního prodeje vyrobené zboží za určitý rabat